

NVMB

nieuwsbrief

nummer 1, april 2007

Van de redactie

In het eerste nummer van 2007 veel aandacht voor Presto Agitato II, het vervolgsymposium dat ProBiblio en Bibloservice Gelderland op 15 maart j.l. in Nijmegen organiseerden. Verder maakt de redactie een start met een nieuwe serie artikelen over het presenteren van muziek in de openbare bibliotheek. Het onbewoonde eiland wordt dit keer bezocht door de directeur van het Nederlands Muziek Instituut, Frits Zwart. En wilt u meewerken aan

dé muziekljst van de Nederlandse muziekbibliothecarissen, lees dan de oproep van Hans van Duijnhoven (Bibliotheek Oss). Tot slot hopen wij velen van u te ontmoeten tijdens de Algemene Ledenvergadering & Studiemiddag van de NVMB op donderdag 24 mei a.s. bij het MCO in Hilversum. Het programma treft u ook aan op onze website www.nvmb.nl.

Van het bestuur

Het bestuur zal van zich laten horen op de ALV op 24 mei a.s. Zoals gebruikelijk doen bestuur en commissies verslag van de activiteiten van het afgelopen jaar en de plannen voor de komende periode. De jaarverslagen en de agenda worden enkele weken van te voren verspreid onder de leden. Ik hoop dat veel leden naar de ALV komen want dat is dé plek om verenigingszaken aan de orde te stellen. Tijdens de ALV in 2006 is besproken dat het wenselijk zou zijn een termijn te stellen aan het aantal keren dat iemand herkozen kan worden als bestuurslid. Het bestuur denkt daarbij zelf aan een periode van 6 jaar (2 bestuurstermijnen). Het spreekt vanzelf dat er dan wel met enige regelmaat leden bereid moeten zijn toe te treden tot het bestuur.

In 2007 eindigt alleen de bestuurstermijn van Gert Floor, onze voorzitter. Gelukkig is Gert bereid een (laatste) nieuwe benoeming voor 3 jaar te aanvaarden. Maar het bestuur roept nu al de leden op na te denken over een toekomstig bestuurslidmaatschap. Om te voorkomen dat in 2009 bijna het gehele bestuur vertrekt, hopen we al in 2008 (maar het mag ook al dit jaar!) nieuwe bestuursleden te vinden, zodat de vernieuwing van het bestuur gespreid kan plaatsvinden. Met name kandidaten die op termijn beschikbaar zijn als secretaris en/of penningmeester zijn van harte welkom! Een zaak die de afgelopen weken veel aandacht getrokken heeft is de toekomst van de collecties van de Toonkunst-Bibliotheek in Amsterdam. Namens de NVMB heeft onze voorzitter Gert Floor het manifest (te lezen op

de NVMB-website) getekend. Wij steunen daarmee de oproep aan alle betrokken partijen om te komen tot een goede oplossing.

Thea Bastiaans wil ik namens de NVMB van harte feliciteren met haar erelidmaatschap van de FASO. Op 3 maart werd haar een receptie aangeboden vanwege het beëindigen van haar bestuurslidmaatschap

van de FASO nadat zij al eerder haar taken als bibliothecaresse van de FASO-bibliotheek had overgedragen. De FASO-bibliotheek is nu gehuisvest in Enschede met Marjolein Boekhoudt als bibliothecaresse. De FASO-website (www.fasobib.nl) geeft toegang tot een video over de huidige huisvesting.

Martie Severt, secretaris

Bibliotheken moeten de gebruiker helpen....

Een impressie van Presto Agitato II op 15 maart 2007 door Gert Floor

Op een prachtige 15^e maart kwamen zo'n 70 deelnemers naar "De Vereeniging" in Nijmegen voor het Symposium "Presto agitato II", georganiseerd door ProBiblio, Biblioservice Gelderland, DOK, OBT Midden-Brabant, de CDR en de NVMB.

Nieuwe mogelijkheden voor de bibliotheek met nieuwe media in Beeld en Geluid, stonden deze dag centraal.

Nieuwe media

Na zijn openingswoord -waarin hij aangaf, dat ProBiblio zich meer wil gaan richten op inhoudelijke advisering m.b.t. nieuwe media- gaf Hessel Veldman (ProBiblio) het woord aan Wendy de Graaff, die de dag verder leidde en iedere spreker kort inleidde. Als eerste kondigde zij "One more thing / Live cast" aan, een presentatie over de mogelijkheden van podcast voor bibliotheken, door Jeffrey Snijder en Koen van Tongeren (inderdaad, dezelfde als van de NVMB-Studiedag in november 2006).

Podcasting geeft de mogelijkheid om met geluid (en iets moeilijker: ook beeld) snel verslag van gebeurtenissen (concert, presentatie, maar ook aankondigingen) aan geïnteresseerden te doen en om in interactie te treden met de luisteraar / toeschouwer. Het lijkt er de laatste jaren op, dat zeker de jongere internetgebruikers steeds een keuze willen hebben in hun aanbod en graag interactief bezig zijn (zie ook sites als Youtube

en Myspace). De technische mogelijkheden nemen haast per dag toe, maak van deze mogelijkheden gebruik om met deze groep potentiële bibliotheekgebruikers (en niet alleen hén) in contact te komen.

Downloadzuil Tank U

Eppo van Nispen tot Sevenaer (DOK) en Edo Postma (ProBiblio) presenteerden vervolgens "wegens het overlijden van de CD" *Tank U*, de opvolger daarvan: een mogelijkheid om van een oplaadzuil informatie op de mobiele telefoon te laden. Dat kan van alles zijn, muziekbestanden, leestips, aankondigingen van activiteiten, de mogelijkheden lijken onbegrensd (al is dat nu nog niet helemaal zo)!

Michiel Laan (CDR) was helaas verhinderd om lijfelijk aanwezig te zijn, maar was via een podcast in beeld en geluid aanwezig: in zijn bijdrage brak hij een lans voor samenwerking van bibliotheken met andere partners, juist ook op het terrein van nieuwe media.(de succesvolle samenwerking van de CDR met FunX gold daarbij als voorbeeld). De CDR gaat door met het ontwikkelen van nieuwe mogelijkheden, al is dat financieel niet makkelijk te realiseren.

Mobiele bibliotheek

Biblioservice Gelderland en de firma NEDAP hebben een mooi product ontwikkeld, zo bleek uit de bijdrage van Lieuwe

Roosenschoon (NEDAP) en Bert Aalders (Biblioservice Gelderland): verrijdbare bibliotheekkasten, die -volledig zelfbediening, inclusief RFID-uitleen- en innamesysteem- als uitleenpunt ergens kunnen worden geplaatst (buurtcentrum, verzorgingshuis) gedurende enkele dagen, om daarna weer (na bevoorrading) weer naar een ander punt te gaan. Een nieuwe vorm van "biblio-niet-bus"-voorziening. Het ging hier om een prototype. De prijs zal binnen enkele maanden duidelijk worden...

Oproep

Na de lunch hield Hans van Duijnhoven (Bibliotheek Maasland) een prikkelend pleidooi om deel te nemen aan wat hij noemt "dé bibliotheek-muzieklijst van de Nederlandse muziekbibliothecarissen". Uitdrukkelijk géén canon, "want die bestaat al!" Bibliotheken moeten de muzik liefhebber helpen als gids in de jungle van het grote muzikaanbod in de *lange staart* van het muzikaanbod: de minder bekende namen van kwaliteit. Zie ook: www.muzieklijstjes.nl Matt Göbbels (bedrijfs socioloog, Biblioservice Gelderland) brak als "wereldburger met verwondering over de hedendaagse veranderingen in de samenleving" een lans voor het gebruiken van de gegevens van onderzoek, zoals dat vrijelijk beschikbaar is op de site van het sociaal cultureel planbureau (SCP). Bijvoorbeeld over vrijetijdsbesteding. Ook bibliotheken kunnen hier veel aan hebben bij het bepalen van beleid.

Lokale muziek

Rob Smetsers liet met zijn presentatie een fraai voorbeeld van cultureel ondernemerschap zien: hij heeft onder de titel "Muziek uit Eindhoven" in Bibliotheek Eindhoven een

aantal activiteiten ontwikkeld, die bewondering afdwingen: in collectie, een digitaal informatiepunt en door evenementen en exposities heeft hij de plaatselijke muziekcultuur van de afgelopen decennia in het zonnetje gezet. Zeer inspirerend! Na de theepauze kwam cultureel ondernemerschap aan de orde bij monde van Rómanö Mediati (domeinspecialist hafabra bij Biblioservice Gelderland), die vertelde over een goed gelopen project rond Gospel, waarin samenwerking rond dit thema tussen koor en harmonieorkest en het wekken van belangstelling met CD's en Bladmuziek goed gelukt was.

Commodore 64

Een deel van het Riciotti-ensemble, het zgn. C 64 Orchestra, speelde o.l.v. Bas Wiegers een bewerking van muziek, zoals die bij de computerspellen van Commodore 64 te horen was. Een leuke en welkome afwisseling van het gesproken woord, al kwam dat tijdens de niet echt uit de verf komende paneldiscussie tussen de twee optredens nog wel aan bod.

Enig echt discussiepunt met de zaal bleek: Waar gaat de educatieve taak van de bibliotheek over in bevoogding en tot hoever is een "u vraagt, wij draaien" aanbod acceptabel.

Een echte conclusie leverde dit niet op. Dank aan de organisatoren voor deze inspirerende dag, compliment aan Wendy de Graaff voor haar prettig ongedwongen presentatie van de uiteenlopende onderdelen.

Gert Floor

De passie moet terug naar de werkvloer....

Verslag van Presto Agitato II op 15 maart 2007

door Hessel Veldman, adviseur muziek en beeld ProBiblio

Vier nieuwe werkwijzen en vooruitstrevende toepassingen worden tijdens de dag aangedragen door BiblioService Gelderland, het DOK, muziekbibliothecaris Rob Smetsers en ProBiblio. De door Nedap en BSG ontwikkelde Bibliobus brengt de bibliotheek naar de mensen toe. Het gaat hier om een totaal geautomatiseerde mobiele bibliotheekservice. Het sluit goed aan bij de

vraag vanuit de kleine dorpskernen naar bibliotheekvoorzieningen. Rob Smetsers, muziekbibliothecaris in Eindhoven, laat met zijn plaatselijke en regionale muziekcanon zien hoe belangrijk het is in deze tijd de passievolle muziekspecialist terug te brengen op de werkvloer. Want die is in staat het kaf van het koren te scheiden en zijn collectie op specialistische wijze te presenteren. De

bibliotheekmedewerker inspireert, kan aanbevelingen doen en op hetzelfde interesseniveau communiceren met de bezoeker. Omdat het signaleren en traceren van muzieksites deel moet worden van het selecteren en collectioneren en er een nieuw mediagebruik plaatsvindt is een verbreding richting bibliotheek mediaspecialist een vereiste. De presentaties van het DOK en ProBiblio sluiten daar bij aan.

Oerwoud van nieuwe media

De ontwikkelingen in het medialandschap zijn flitsend. Maar bij deze nieuwe mediavormen dwalen we door een oerwoud. We kunnen moeilijk vat krijgen op de inhoud en selecteren lijkt ondoenlijk. Zowel ProBiblio als het DOK willen de komende jaren ondernemend en toonaangevend zijn in dit medialandschap. Zij willen sturing geven aan de zoektocht naar nieuwe digitale toepassingen en producten. Nieuwe media die een zinvolle toevoeging kunnen zijn bij ons bibliotheekwerk. Podcasten sluit aan bij de kracht van het webcasten. De gebruiker consumeert niet alleen, maar wordt zelf producent. In een flitsende presentatie werd door Hessel Veldman, adviseur beeld en geluid bij ProBiblio, Jeffrey Snijder, LiveCast, en Koen van Tongeren, OMT, het podcasten als nieuw product gepresenteerd. Radio en televisie op aanvraag, dynamische informatie/kennisuitwisseling en het eenvoudig zelf kunnen produceren zijn de belangrijkste eigenschappen van het podcasten. Het DOK presenteerde zijn Dokstation, de downloadzuil voor bibliotheken. Het versterkt de etalagefunctie, geeft de bibliotheek een eigentijds imago en past in de wereld van digitale innovatie. Vooral vestigden Eppo van Nispen (DOK) en Edo Postma (ProBiblio) de aandacht op het recht van toegang tot digitale content. Daarbij moet veel energie worden gestopt in het opstellen van een businessmodel, waarbij zaken als copyright, digitale beveiligingsmechanismen en ontsluitingsmogelijkheden een uitdaging vormen. De downloadzuil is er. Nu komen tot een beheersbaar product.

Gebruikers consumeren en produceren

Er wordt een vloedgolf aan muzikale informatie geserveerd via allerhande internet sites. In een tijdsbestek van enkele minuten kan je als muziekverzamelaar via een

overdaad aan podcasts, dj mixes, radioprogramma's en historische muziekarchieven, vaak gelinkt aan zeer verfijnde achtergrondinformatie, je eigen verzameling naadloos aanvullen. Daarnaast verschijnen er vrijwel maandelijks nieuwe mediadragers. Die hebben een ander mediagebruik tot gevolg. En het meest ingrijpende daarbij, is het veranderende gedrag van de gebruiker. De gebruiker consumeert niet alleen, maar heeft de mogelijkheid zelf te produceren. Het was Michiel Laan van het CDR die de toehoorders van het muzieksymposium feliciteerde met dit feit: "Jij bent de persoon van het jaar 2006!"

Onderzoeksgegevens CBS

Omdat er een positieverandering plaatsvindt tussen het marktaanbod en de gebruiker zullen we als muziekbibliothecarissen keuzes moeten maken. Bij het fysiek collectioneren en bij het digitaal aanbieden van informatie is het belangrijk goed te kijken naar de inhoud en is het zaak selectief te zijn. Rekening houdend met de gebruikers zullen we ons continue moeten aanpassen. Gebruik maken van onderzoeksgegevens is essentieel. Math Gobbels, van BiblioService Gelderland, wees er tijdens zijn presentatie op dat onderzoek alleen zinvol is als er een duidelijke focus is. Diverse onderzoeksresultaten van het CBS, zoals die op internet zijn terug te vinden, kunnen direct de nodige informatie bieden.

Passie

Het programma van Presto Agitato II heeft duidelijk laten doorklinken waar het de komende jaren bij ons collectiebeleid om gaat. We hebben rekening te houden met een gebruiker die niet alleen meer consumeert, maar ook produceert. Nieuwe werkwijzen en toepassingen voor digitale media moeten een vooraanstaande plek

krijgen in de bibliotheek. De bibliotheken zullen cultureel ondernemend moeten zijn. De muziek- en mediaspecialist zal met passie zijn collectie moeten presenteren en zijn kennis en informatie willen delen met de klanten. Tijdens Presto Agitato II werden deze voornemens aan het einde van de dag

krachtig onderstreept door het visuele klankspektakel van het C64 Orchestra onder leiding van dirigent Bas Wiegers.

Hessel Veldman
Adviseur muziek en beeld ProBiblio

WEBRADIO NEDERLANDSE MUZIEK

De publieke omroepen hebben flink moeten bezuinigen. Nieuwe muziek, nieuw repertoire en onbekende musici krijgen hierdoor minder kans bekendheid te verwerven. Tegelijkertijd kampt de markt voor cd's en dvd's met problemen en is ook het aantal studio-opnames gedaald. De subsidiëring van kunst wordt steeds meer gekoppeld aan de vraagzijde - hoe meer publiek, hoe meer subsidie. Dit heeft grote gevolgen voor alle muziek die nog geen plaats heeft weten te veroveren. De dreiging dat veel muziek onbespeeld in een archief verdwijnt is groot.

Investeren in de mogelijkheden die het internet te bieden heeft ligt voor de hand. Een radiostation via het web gericht op het rijke Nederlandse muziekleven. Donemus, Wereldomroep, Concertzender en MCO zijn gezamenlijk gestart met dit omvangrijke

project. Live registraties staan voorop maar ook kan worden geput uit de schatkamers van bovengenoemde instellingen. Webradio is internationaal toegankelijk en is bovendien eenvoudig uit te breiden met bijvoorbeeld, beeldmateriaal en achtergrondinformatie.

Om de webradio te realiseren is subsidie nodig. Daartoe worden nog gesprekken gevoerd met OCW (media en kunsten). Desalniettemin wordt er inmiddels gewerkt aan de voorbereidingen. Er is een webradio-redactie in het leven geroepen met leden van de verschillende organisaties. In een tweede fase zullen geleidelijk de documentatiekanalen worden opgericht, waarbij muziek 'gedownload' kan worden en informatie/beeld kan worden aangehangen.

Paula Quint

Presenteer!

De bijdrage van Gert Floor in het laatste decembern timer over bladmuziek met zichtbare moeilijkheidsaanduiding heeft de redactie inspiratie opgeleverd voor een nieuwe serie artikelen over muziekbibliotheken. Centraal komt te staan een actie die een muziekbibliotheek heeft uitgevoerd om een collectie beter onder de aandacht van het publiek te brengen. Dit kan

een etiket zijn, een vaste tentoonstellingsopstelling, een internetsite, een multimediasproject: alles wat muziekbibliothecarissen hebben verzonnen en uitgevoerd om musicalia beter te presenteren én collega's op ideeën kan brengen is van harte welkom bij de redactie!

Meespeelmuziek

De combinatie van cd's en dvd's met bladmuziek kan voor een beginnende en gevorderde muziekbeoefenaar interessant materiaal zijn. Met de muziek op de lessenaar en de dvd of cd in de speler is de opstap naar het zelf musiceren gemakkelijker te maken. Voor elk muziekinstrument zijn er de laatste jaren interessante pakketten op de markt gekomen. In het NBD-aanbod verschijnen elke 14 dagen weer nieuwe titels waaruit het soms lastig kiezen is.

Om de informatieve en muzikale waarde van dit materiaal beter onder de aandacht van het publiek te brengen is er in Deventer gekozen voor een frontale presentatie. Cd en bladmuziek worden als een pakket aangeboden en per instrument gerangschikt. Elk pakket is daarom voorzien van een etiket met daarop het instrument. In de indeling van het totaal aan muzikmaterialen staan het meespeelmateriaal in cd-rubriek 48, waarbij duidelijk mag zijn dat de cd het hoofdmateriaal is en de bladmuziek de bijlage. Er dient dus ook leengeld betaald te worden. Over de reacties zijn we tevreden: de bas die thuis z'n koorpartij van de Matthäus wilde instuderen kon ik helpen aan de goede cd, een beginnend pianist speelde vol verbazing met enig gemak mee met een Mozartconcert en een saxofonist die iets swingender wilde leren spelen kon ook voldoende nieuw materiaal vinden. Met de nieuwe ZoekenBoekservice die in april van start is gegaan is ons materiaal ook beschikbaar voor geïnteresseerden in andere bibliotheken. Kijk op www.obdeventer.nl.

Jos Oegema

Karaoke liedjes zoeken

Met toestemming van de Overijsselse Bibliotheekdienst mocht de redactie een artikel over karaokeliedjes overnemen, dat eerder verscheen in de Nieuwsbrief van de OBD. Het artikel "Karaoke liedjes zoeken" is van de hand van Diane Berghuis, Bibliotheek Hengelo.

Het komt in openbare bibliotheken nog wel eens voor dat je een vraag krijgt naar een bepaald karaokenummer voor een feestje of jubileum. En graag snel! (geen tijd voor een IBL-aanvraag). Wat kun je dan doen? Bibliotheek Eindhoven heeft een overzicht van karaoke liedjes en op welke cd ze staan: http://www.ob eindhoven.nl/www/Muziek/muziek_karaokeopcd_pagina.cfm?beginletter=allemaal

Ook bij Muziekweb is een overzicht van karaoke cd's te vinden in muziekstijlen. <http://www.muziekweb.nl/m0/menu/shared/>

muziekstijlen/cdselectie.php?t=karaoke&start=1

Op Internet zijn ook karaoke liedjes te vinden, de bestanden kunnen Audiofiles zijn (b.v. mp3, wav, wma) en MIDI files. Een MIDI is een compact bestandsformaat waarin niet de tonen zelf worden bewaard, maar alleen de commando's die zorgen dat de tonen tot klinken worden gebracht. MIDI's kunnen met bijna alle standaard afspeelsoftware afgespeeld worden. Op Internet zijn heel veel MIDI bestanden te vinden en een MIDI zoeken van een liedje kan

vaak gemakkelijk met Google op titel en MIDI. Hoe een Audio-CD gemaakt kan worden MIDI files is o.a. te vinden op <http://home.hccnet.nl/j.roffel/MIDIwav.htm> (niet altijd toegankelijk, red.) en http://www.karafun.com/karaaketowavaudio_cd_nl.html.

Software om MIDI files te converteren is te vinden op o.a. www.download.com. Zoek op MIDIconverter (software type free: is freeware, is gratis te gebruiken, software type free to try is shareware: meestal tijdelijk te gebruiken) Zoek een programma met de mogelijkheid om te converteren naar wav formaat, deze zijn met veel brandprogramma's op cd te branden. Informatie over Mp3 en Mp3 op cd's zetten is te vinden op <http://www.digimuziek.nl/branden.htm>

Programma's om van een bestaand liedje de zang weg te halen bestaan ook, bijvoorbeeld Vocal Remover (freeware) Deze en meer programmaatjes zijn ook te vinden op download.com

Freebyte, een website met allerlei gratis producten en diensten op Internet, heeft ook een sectie muziek met links naar gratis muziek software, bladmuziek, mp3, MIDI's: <http://www.freebyte.com/music/>

Overzichtpagina's :

<http://karaoke.startpagina.nl/>

<http://MIDI.startpagina.nl/>

http://www.nederlandstaligesoftware.nl/MIDI_enkaraokepagina.html (niet altijd toegankelijk, red.)

Berichten van Donemus DONEMUS 60 jaar

Dit jaar viert Donemus haar 60-jarig bestaan. Een groot feest is onvoldoende en is bovendien van voorbijgaande aard. Daarvoor in de plaats staat een aantal over het jaar verspreide bijzondere activiteiten op het programma.

Als uitgeverij ligt het natuurlijk voor de hand een speciale uitgave op de markt te brengen. Een uitgave die op alle fronten verrassend is. Het repertoire bestaat uit moderne klassieke werken beïnvloed door de jazz. De toegankelijkheid wordt bovendien bevorderd door de bijgevoegde cd's.

Red, White & Blues

De eerste jubileumactiviteit, twee prachtig uitgegeven bundels met blues voor piano. Initiator is Marcel Worms. De pianist startte tien jaar geleden het project 'New blues for piano'. Inmiddels hebben zo'n honderdzestig componisten uit ongeveer vijftig landen de opdracht gekregen een blues te schrijven. Voor de bundels is een keuze gemaakt uit zestig nieuwe werken van Nederlandse componisten en componisten van andere nationaliteit die tenminste in Nederland wonen en werken. Het resultaat omvat 32 blues van hoge kwaliteit. De bundels 'Red, White & Blues' zijn fraai vormgegeven en zijn tevens voorzien van een CD. Hiermee hoopt Marcel Worms de uitvoering van de werken te stimuleren, met name door de niet-professionele pianisten. De opnamen zijn bovendien tevens verkrijgbaar als zelfstandige dubbel-cd met dezelfde titel (Label: ATTACCA 27103 & 27104). Het geheel werd onlangs met verve gepresenteerd tijdens de Nederlandse Muziekdagen. De bundels werden aangeboden aan een aantal aanwezige componisten waaronder Leo Samama, Ron Ford, Evrim Demirel, Astrid Kruisselbrink en Christina Viola Oorebeek e.a.

Jurres Prijs

De tweede jubileumactiviteit is de uitreiking van de eerste *Jurres Prijs* tijdens de Gaudeamus Muziekweek.

De prijs is vernoemd naar André Jurres (1912 - 2001), directeur van Donemus van 1950 tot 1974. Onder zijn bewind verwierf de organisatie internationale bekendheid als dé uitgeverij en promotor van de Nederlands muziek. Jurres won het vertrouwen in zowel binnen- als buitenland en vertegenwoordigde Donemus in diverse (internationale) commissies. Zo vervulde hij functies bij o.a. ISCM, UNESCO en de IAML. In 1958 werd tijdens een internationale conferentie bij

Donemus de eerste aanzet gegeven tot de oprichting van het MIC.

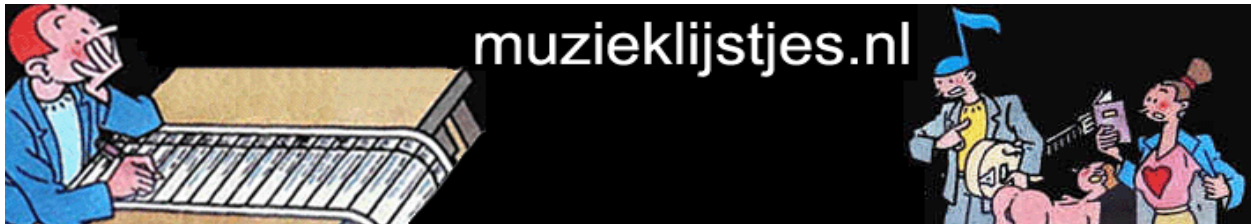
Hij maakte van Donemus een professionele organisatie maar verloor nooit de musici, ensembles en orkesten uit het oog.

Componisten kunnen nu eenmaal niet zonder vertolkers. "Zonder musici geen klank.!" Jurres wist musici altijd te motiveren voor hedendaagse Nederlandse muziek.

De *Jurres Prijs* bestaat uit een kunstobject en een geldbedrag en zal jaarlijks uitgereikt worden aan musici die zich met Nederlands repertoire op de nationale en internationale podia onderscheiden.

Muzieklijstjes

"Werk mee aan dé bibliotheek-muzieklijst van de Nederlandse muziekbibliothecarissen!" Tijdens Presto Agitato II hield Hans van Duijnhoven (OB Oss) een prikkelend pleidooi richting muziekbibliothecarissen. De redactie kreeg toestemming deze oproep te plaatsen. Let op: het gaat om populaire muziek in de ruimste zin des woords, en vooral om úw lijst(jes). Voelt u zich aangesproken? Doe mee!

Inleiding

- Op www.muzieklijstjes.nl worden actief muzieklijstjes verzameld die samengesteld zijn door mensen die professioneel bezig zijn met muziek (recensenten, popjournalisten, diskjockeys)
- Muzieklijstjes zijn interessant voor muzikliefhebbers die actief op zoek zijn naar nieuwe namen. Dus ook voor bezoekers van de bibliotheek.
- Bibliotheken dienen zich te beraden op hun rol in een sterk veranderend media landschap. We dienen ons te profileren als een plek waar deskundigen werkzaam zijn die voor hun medeburgers fungeren als gids in die jungle.
- In het voorjaar van 2007 worden Nederlandse muziekbibliothecarissen uitgenodigd om mee te werken aan dé bibliotheek-muzieklijst.
- Het is nadrukkelijk niet de bedoeling een muziekcanon te maken. Die bestaat al!
- Het fenomeen van de alsmaar langer wordende staart bestaat. Bibliotheken kunnen een rol spelen door bepaalde zaken uit vooral die lange staart naar voren te halen. Titels uit de korte staart krijgen reeds voldoende aandacht

Waarom muziekbibliothecarissen?

- U luistert veel meer dan de gemiddelde Nederlander naar muziek.
- U heeft een brede smaak. En een grote titelkennis.
- U koopt zeer regelmatig cd's voor eigen gebruik.
- U bent geen snob (titels noemen die u niet kent, maar die wel interessant staan).
- U heeft tijd én zin om over muzieklijstjes na te denken (mijmeren).
- U bent werkzaam in een bibliotheek.
- U leest regelmatig in muziektijdschriften.

Tips om aan de slag te gaan

- Koop een schriftje
- Noteer op elke lege pagina de titel van een lijstje dat u wellicht zou kunnen gaan samenstellen
- Houdt dit schriftje de komende weken paraat en noteer regelmatig invallen.
- Neem de tijd om aan dit schriftje te schaven. De mooiste dingen zie je over het hoofd!
- Verzin nieuwe titels voor sub-lijstjes als u vastloopt.
- Ga fietsen of wandelen of hardlopen en mijmer ondertussen over uw lijstjes.
- Ga voor uw platenkast staan en trek er wat uit.
- Zet voor de aardigheid eens een oude cd op. En huiver. Of niet (meer).
- Praat er over met uw luistermaatje(s).

Maar vooral

- Doe het alleen als u het leuk vindt.
- Het is geen werk.
- Of eigenlijk wel.
- Dé bibliotheek-muzieklijst moet een lijst worden waarop de Nederlandse muziekbibliothecarissen met z'n allen trots zijn. Uit de gigantisch lange "tail" selecteren we voor de hele wereld een groot aantal bijzondere titels.

Zin om mee te doen?

- Stuur een mailtje naar info@muzieklijstjes.nl
- U krijgt vervolgens per mail de spelregels toegestuurd + de wijze waarop u de titels dient aan te leveren.

Succes,

Hans van Duijnhoven – info@muzieklijstjes.nl

Suggesties voor titels (een selectie)

De jaren 50	Soundtracks	Zomerse albums	Begrafenisplaten
De jaren 60	Tribute-platen	Late (h)erkenning	Debuutplaten
De jaren 70	Boxen	Coverplaat één artiest	Het 2 ^e album
De jaren 80	Nederlandse artiesten	Coverplaat meerdere artiesten	Crossover
De jaren 90	Nederlandstalig	Concept albums	Crooners
De jaren 00	Folk	Een top tien	
Live-albums	Reggae	Verzamelaars (meerdere artiesten)

Spelregels

- U mag alleen albums noemen (songs zijn uitgesloten).
- De nadruk ligt op populaire muziek in de ruimste zin van het woord. Incidenteel mogen klassieke titels en jazzplaten worden genoemd.
- U mag maximaal 250 albums noemen.
- Deze (250) titels dienen ondergebracht te worden in sublijstjes van elk tien titels.
- U mag zelf bepalen wat de titel van elk sublijstje wordt.
- Er is een heel belangrijke regel. Elke titel (bijvoorbeeld "Unplugged in New York" van Nirvana) mag genoemd worden in de lijst "10 live albums" OF "10 grunge platen" OF "10 postuum gepubliceerde albums" maar niet in alle drie. U moet dus kiezen.
- Noem alleen platen die u zelf kent of heeft beluisterd.

- Het is niet zo zinvol om alleen albums te noemen die altijd worden genoemd. Het is niet verboden maar een lijst samenstellen met titels die allemaal in de muziekcanon voorkomen voegt niets toe. Kijk op www.muzeeklijstjes.nl onder register voor de muziekcanon.
- U mag ook minder dan 250 titels noemen, maar 250 is wel het maximum.
- Lever de titels per e-mail aan: info@muzeeklijstjes.nl Bij voorkeur in excel. Nodig zijn: naam artiest, album, jaartal, positie in de lijst en de titel van de lijst.

Van de commissie Opleidingen

Jazz a little, Jazz a lot!

Op 6 en 13 april j.l. was de première van de cursus: Jazz in de Bibliotheek te Amsterdam. Wouter Turkenburg heeft vanuit zijn eigen bevoegenheid en grote kennis twee heel mooie cursusdagen verzorgd voor 18

deelnemers. Tussentijds konden we zelf aan de slag met luisteroefeningen in verschillende jazzstijlen. Een inspirerende en geslaagde cursus, vond ik zelf.

Nu op naar Tilburg in september!
Gert Floor

Op een onbewoond eiland

Het eiland (9): de favoriete muziek van Frits Zwart (directeur van het Nederlands Muziek Instituut in Den Haag)

U kent langzamerhand de formule: de redactie vraagt aan iemand uit de muziekbibliotheekgemeenschap om een lijstje van zijn of haar favoriete cd's die niet mogen ontbreken in de bagage bij een verbanning naar een onbewoond eiland.

Kun je op een onbewoond eiland cd's draaien? Zijn er voorzieningen voor? Volgens mij niet, maar goed, voor de zekerheid dan toch maar een paar cd'tjes mee, voor het geval dat. Nu, dat bleek moeilijker dan het leek!

Mijn muzikale vorming kreeg ik van huis uit mee. Mijn vader, Dirk Jansz. Zwart, was organist en koordirigent. Dat heeft tot gevolg gehad dat ik nog steeds aan het orgel en de orgelliteratuur verknocht ben en dat ik ook de oratoriumliteratuur redelijk goed ken. Tot mijn vroege muzikale herinneringen behoren de uitvoeringen van de Matthäus Passion in Rotterdam die, voordat De Doelen er stond, in

de Riviëra-hal van Diergaard Blijdorp en in de Koninginnekerk gehouden werden. Mijn vader speelde de orgelpartij mee en het koor en het orkest stonden onder leiding van Phons Dusch. Mijn oudste broer en ik mochten met onze moeder mee naar de generale repetitie. Dat moet zo rond 1960 zijn geweest.

De CD die me onmiddellijk in gedachten kwam is een dubbel-cd met de *24 Preludes en Fuga's* op. 87 voor piano van Shostakovich, gespeeld door Keith Jarrett (ECM Records New Series 1469/70). Keith Jarrett is natuurlijk vooral bekend van die merkwaardige improvisatieconcerten, maar jaren geleden hoorde ik deze uit 1992

daterende opname en ik was onmiddellijk verkocht. Over het algemeen is Jarrett in zijn tempi (behoorlijk wat) sneller dan Tatiana Nikolaeva die deze werken in 1987 voor Melodiya opnam. De opnamen met Nikolaeva zijn wel 'authentieker': Shostakovitch schreef de preludes en fuga's voor haar en zij had jarenlang contact met hem. Dat is natuurlijk erg de moeite waard om te weten, en ik vind de opname met Nikolaeva ook wel mooi, maar Jarrett geeft een overrompelende uitvoering waar ik me onmiddellijk voor gewonnen gaf. De vraag is dan ook niet wat is authentieker, maar wat is muzikaler. Het is overigens ook een mooie(re) ruimtelijke opname. Elke opnieuw raak ik weer in de ban van het spel van Jarrett, hoe vaak ik die CD's ook heb beluisterd.

Keith Jarrett

Wat ik verder beslist zou willen meenemen is een CD met cantates van Bach. Daar moeten dan in ieder geval de Cantate 'Ich habe genug' BWV 82 en de Cantate 'Ein fester Burg ist unser Gott' BWV 80 op staan, maar liefst ook de 'Actus Tragicus' BWV 106.

Voor de eerste twee cantates zou ik best de Kruidvat-uitgaven willen meenemen (ze staan dan ook op 1 CD: Briljant Classics 99363/1, CD 29 uit de Bach-editie). Bas Ramselaer zingt daarop prachtig Cantate BWV 82 met de ontroerende aria 'Schlummert ein, ihr Matten Augen'. Van de 'Actus tragicus' bewaar ik de mooiste herinnering aan een kerkdienst ('t zal 1991 geweest zijn) in de Thomaskirche in Leipzig waar dit werk werd uitgevoerd. Dat was echt onvergetelijk mooi. Wie het speelden en zongen weet ik niet meer, maar het zal wel de cantorij van de Thomaskirche geweest zijn. Ik heb ook nog een erg mooie opname op een lp o.l.v. Heinz-Markus Göttsche met het Mannheimer Bachorkest en het Mannheimer Bachkoor. Alleen vallen de opnamen die je in je geheugen hebt zitten en na jaren weer eens draait soms nog wel eens tegen. In dit geval viel dat erg mee, maar 't is wel een beetje ouderwets. Door de voorname tempi gaat er echter van deze opname een grote 'wijding' uit. Ook een mooie opname vond ik op een cd van het Oude Muziek Festival uit 1996 met het Dresdner Kammerchor en het Ensemble Alte Musik Dresden o.l.v. Hans-Christoph Rademann (VOOM Baroque Rites 597). De Kruidvat-editie vind ik niet mooi en ik heb ook nog een uitvoering onder leiding van Elliott Gardiner, maar die bevalt me ook niet erg. Erg snel allemaal en m.i. volstrekt niet passend bij het karakter van dit aangrijpende werk. Wat me in het algemeen opvalt bij de interpretatie van oude muziek, en dus ook die van Bach, dat er soms zo onvoorstelbaar snel gemusiceerd wordt. Veel interpretaties kenmerken zich door een grote mate van rusteloosheid, ten koste van duidelijkheid en melodieusheid. De Passietijd, waarin ik dit stukje schrijf, geeft daar weer heel wat voorbeelden van!

Eigenlijk zou ik ook wel een zelfgebrande CD willen meenemen met de historische opnamen die er van mijn grootvader Jan Zwart (1877-1937) gemaakt zijn in de Hersteld Evangelisch Lutherse Kerk in Amsterdam. Ik schat dat er slechts zo'n 50 minuten bewaard zijn van de honderden concerten die hij voor de radio gaf. Aangezien ik deze legendarische organist nooit heb gekend, hij overleed in 1937 en ik werd pas in 1954 geboren, ben ik altijd erg nieuwsgierig geweest naar zijn spel, naar de magie die daar van uitging!

Jan Zwart aan het orgel van de Hersteld Evangelisch Lutherse Kerk in Amsterdam, ca. 1930

Elke week, jaren achtereenvolgend, speelde hij voor de radio een anderhalf uur durend concert. In die jaren speelde hij zelfs Sweelinck, Speuy en Van Noordt voor de radio. De hoofdmoot werd natuurlijk gevormd door de 'klassieke' orgelcomponisten: Bach, Mendelssohn, Franck en de toen nog eigentijdse componisten Widor, Guilmant, Karg-Elert, Reger etc. Ik heb nog veel mensen gesproken die met die maandagmiddagconcerten voor de radio uit de periode 1929-1937 hun dierbaarste muzikale herinneringen koesterden. Ik herinner me nog goed dat de weduwe van de componist Paul Chr. van Westering (componist van o.a. 'Dikkertje

Dap') jaren geleden tegen mij zei, 'mijn man had het altijd over Willem Mengelberg en over Jan Zwart'. Dat waren dus zijn muzikale bakens. Wonderlijk dat voor mij deze twee namen ook van grote betekenis zijn. Mengelberg als onderwerp van mijn dissertatie en Jan Zwart, een van de voorouders waarop ik trots ben en uit wiens werk ik inspiratie kan putten. Bovendien iemand die zich intens bezighield met de Nederlandse muziekgeschiedenis.

Nu zit ik met mijn keuze pas op 4 CD's! Eerlijk gezegd hoef ik geen cd mee met jazz of pop of wat voor niet-klassiek genre. Hoewel er natuurlijk prachtige 'nummers' zijn en ik warme (jeugd-) herinneringen koester aan onder andere The Beatles, kunnen de 'niet-klassieke genres' me meestal niet lang boeien. Ik heb het snel wel gehoord. En dat overkomt me nu eenmaal niet met Bach of Shostakovitch en met talloze andere componisten. Ik zou ook best een oratorium van Mendelssohn willen meenemen, of wat kamermuziek van Schumann. Maar ik denk dat ik bij nader inzien voor Reger ga kiezen en wel het Klarinetkwintet op. 146. Oneindige en ontroerende schoonheid en van een onvoorstelbare rijke harmoniek. Bach en Shostakovitch zijn behoorlijk populaire componisten, maar Reger wacht nog op ontdekking door een groot publiek, hoewel ik denk dat die er niet komt. Misschien komt dat wel door die oneindige polyfone structuren in zijn muziek en die ingewikkelde harmonieën. Maar, wanneer je zoals ik opgegroeid bent bij het klassieke kerkorgel is Reger juist een van de componisten waar je niet om heen kunt. Ik zou de CD mee willen nemen van Pierre Woudenberg met het Schönbergkwartet. Op die CD is het kwintet van Reger gecombineerd met dat voor dezelfde bezetting van Brahms. Toevallig heb ik dan nog een ander, onbeschrijflijk mooi werk bij me! (Koch Schwann 3-1150-2 H1).

muziek op internet (28)

In elke Nieuwsbrief wordt een aantal interessante websites op het terrein van muziek gesignaleerd. Dit is aflevering 28.

Bij het ter perse gaan van deze Nieuwsbrief waren alle websites op internet toegankelijk. Maar het blijft mogelijk dat de pagina's tussentijds tijdelijk of definitief zijn verwijderd.

Gebruiktebladmuziek.nl

Muziekantiquariaat "De Minstreef" Donk 20, Kampen Kvk: 05080117 in

In oktober 2005 besteedde de NVMB-nieuwsbrief al eens aandacht aan bladmuziekantiquariaten die actief zijn op internet. De website Gebruiktebladmuziek.nl is sinds een jaar actief. In deze periode is een collectie opgebouwd van zo'n 20.000 stuks bladmuziek, hoofdzakelijk op klassiek gebied. Geïnteresseerden kunnen via internet bestellen, inzien en ophalen van de bladmuziek is hier echter ook mogelijk. <http://www.gebruiktebladmuziek.nl/>

DAZ.com: een platform waar muzikliefhebbers een schat aan informatie over muziek (songs en artiesten) kunnen vinden, soms zelfs voorzien van video- en audiomateriaal (fragmenten). De informatie, die via een grafisch eenvoudige uitgevoerde website is te bekijken, bestaat uit artiesten – vaak voorzien van biografie, een overzicht van uitgebrachte albums en live-optredens en een tracklijst, waarbij er veel tracks zijn voorzien van 30 seconde samples die de bezoekers en leden kunnen beluisteren. Artiesten die hiertoe toestemming hebben gegeven bieden leden een gratis mp3 download en er zijn al honderden muziekvideo's toegevoegd. Door de internationale opzet van het concept – muziek kent geen grenzen! - krijgt de bezoeker een zeer gevarieerd aanbod van allerlei informatie rondom muziek.

<http://www.daz.com/>

Musica Religiosa

'Een vaste burcht' in uw tas of 'U zij de glorie' in uw binnenzak? Musica Religiosa biedt u zestig exclusieve orgelringtones. De ringtones zijn speciaal voor u ingespeeld op het orgel van de Gereformeerde Kerk (vrijgemaakt) in Zuidhorn door organist Sietze de Vries.

<http://www.ikonrtv.nl/musica/ringtone.asp>

NBD/Biblion biedt haar klanten het product Songfinder aan. Songfinder bevat populaire muziek in de breedste zin van het woord. Van kinderliedjes tot heavy metal. Van chansons tot tango en van filmmuziek tot

levensliederen. In Songfinder is de complete inhoudsopgave te vinden van de verzamelbundels bladmuziek voor zang, gitaar, piano, keyboard of een combinatie daarvan. Zoeken kan op ieder willekeurig woord, maar ook op songtitel of artiest afzonderlijk. Ook is er een extra zoekmogelijkheid op musical, film, televisie of reclame. In de resultaten staat de volledige

titelbeschrijving en een afbeelding van de omslag. Een jaarabonnement bij NBD/Biblion op Songfinder kost €295,-.

<http://www.biblion.nl/?pagina=17154>

Berichten uit het veld

Onlangs verschenen:

Oud en Nieuw; nieuwe liturgie en kerkmuziek in de Oude Kerk van Amsterdam / door Els van Swol m.m.v. Adriaan Soeting. ISBN 9789051794939. Meer informatie over het boekje en de bestelwijze:

<http://www.gopher.nl/title.asp?articleid=12237>

Tegelijkertijd staat Kunstfactor met zijn activiteiten midden in de praktijk van de amateurkunstenaars. De ondersteuning die de afzonderlijke disciplines aan hun eigen kunstdisciplines bieden, wil Kunstfactor voortzetten. Daarmee blijft de herkenbaarheid van de diverse kunstvormen behouden.

Vanaf 1 april 2007 geeft Tom de Rooij als directeur leiding aan de voorbereiding van de beleidsplannen voor de periode 2008-2012 en is verantwoordelijk voor de integratie van de gefuseerde organisaties.

Vanaf maart publiceert het repertoirecentrum van Kunstfactor haar repertoiredatabase op haar website (te vinden via

www.repertoire.nl). Deze database is zowel zelfstandig te raadplegen, als via de repertoiremetasearch, Repertoire.nl, dé wegwijzer om muziekmakend Nederland te helpen bij de zoektocht naar repertoire.

Unisono gaat op in Kunstfactor

Kunstfactor is het nieuwe sectorinstituut voor de ondersteuning en promotie van de amateurkunst. De organisatie ontstond op 1 januari j.l. uit een fusie van de vijf landelijke ondersteuningsinstellingen voor de amateurkunst: het Landelijk Centrum voor Amateurdans (LCA), de Stichting Beeldende Amateurkunst (SBA), Stichting Schrijven, Theaterwerk NL en Unisono, de ondersteuningsinstelling voor amateurmuziek.

Kunstfactor kan, als één organisatie, de belangen van de sector amateurkunst als geheel beter bevorderen. Het instituut kan ook, in samenwerking met partners en het werkveld, de positie van de amateurkunsten en de beoefenaars verstevigen ten opzichte van overheden, beleidsmakers en subsidiegevers.

colofon

nvmb nieuwsbrief, jaargang 11, nummer 1, april 2007

issn: 1567-116x

Kopij voor de Nieuwsbrief per e-mail naar Luuk Hoekstra: e-mail: lhoekstra@probiblio.nl
Redactie: Luuk Hoekstra (ProBiblio, Hoofddorp), Jos Oegema (O.B. Deventer), Paula Quint (Donemus), Bert Schoones (Kunstfactor-Unisono)

Druk: ProBiblio
Logo: Circus Sinistra

NVMB-secretariaat: Martie Severt, Muziekcentrum van de Omroep, Postbus 125, 1200 AC Hilversum
tel: 035-6714181, fax: 035-6714189, e-mail: m.severt@mco.nl
Eric van Balkum (webmaster)

nvmb website: www.nvmb.nl